

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 159-490, 359-490
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. augusztus 26.

bb. 1. új kiadásban jelenik meg marx és engels válogatott műveinek gyűjteménye

1 bi/tr/e fm

1963. augusztus 26.

a kossuth könyvkiadó szeptemberben új kiadásban jelenteti meg marx és engels válogatott műveit. a kétkötetes gyűjtemény a kommunista kiáltvánnyal kezdődik. magában foglalja marxnak franciaország történelméről írt három munkáját: osztályharcok franciaországban, louis bonaparte brumaire tizennyolcadikája és a polgárháború franciaországban című művét, marx feuerbach-téziseit és engels: feuerbach és a szocializmus fejlődése az utópiától a tudományig című munkáit. szerepel a gyűjteményben engels: a család, a magántulajdon és az állam eredete című tanulmánya, a tőke első kötetének a tőkés felhalmozás történelmi tendenciáját, valamint a proletárforradalom és a „kisajátítók kisajátításának„ törvényszerűségét tárgyaló fejezete. a felsoroltakon kívül marx és engels sok más alapvető elméleti írása kapott helyet a gyűjteményben.

az új kiadás tartalmazza az eddigi kiadások teljes anyagát, ezenkívül két magyar vonatkozású cikket: a magyar harc és magyarország című tanulmányokat, amelyekben marx és engels az 1848-49-es magyar szabadságharc eseményeit ismerteti és kommentálja. újabb szemelvényekkel bővítette ki a kiadó marx és engels levelezés-gyűjteményét. a korábbi kiadásokban megjelent fordításokat újból gondosan átnézték és kijavították. /mti/

-.-

bb. 2. rendezik a világhírű jáki templom környékét

1 vid/fm/e fm

1963. augusztus 26.

a több mint 700 éves román stílusú templomáról világhírű ják község rendezésére tervet készítettett a vas megyei tanács. eszerint a dombra épült templom környékét rendezik, díszcserjékkel és virágokkal díszítik. ezenkívül több kisebb-nagyobb munkát is végeztetnek a faluban, hogy méltó környezetben fogadhasák az oda látogató hazai és külföldi vendégeket. /mti/

-.-

- 1 -

le

bb. 3. az erzsébet-híd szerelői hétfőtől naponta egy-egy kábelt huznak át, november elejére befejezik a kábelszerelést

i hbj/sze/e ki

1963. augusztus 26.

az erzsébet-híd mindkét szerelőszőnyege felett már hat-hat kábel feszül. eddig meglehetősen vontatottan haladt a kábeláthúzás, mert közben rendkívül bonyolult, sokrétű mérési és műszaki, technológiai feladatokat kellett megoldani. a következő hetekben gyorsabb ütemben folytatódik a munka. hétfőtől mind az északi, mind pedig a déli oldalon naponta egy-egy kábelt huznak át. erősen szeles, viharos időben azonban meg kell szakítani ezt a munkát, mert a szerelőszőnyegnek erős a kilengése. az áthúzást követően még nem kerülnek a kábelek a kapuzat tetején milliméter pontossággal kiképzett ágyazatokba, az ugynevezett saruk meghatározott vágataiba. egy ideig „kilógják”, magukat, mert a kihúzást követően a kábelek kissé meghosszabbodnak, szaknyelven szólva „kuszának”, ha ez a kuszás befejeződik, akkor kerülnek végleges helyükre és rögzítik a kábeleket a hidfőkbe épített horgonyzókamra bonyolult csavarhálózatába.

mindkét oldalon 61-61 kábel húzódik majd át az egyik partról a másikra. november elejére már mind a 122 kábel feszül buda és pest között. a 61 kábel félméter átmérőjű körbe belefér és a kábelköteg csupán egy vastag kötélnek tűnik majd. ez a félméter vastag kábelköteg tartja majd a hid roppant súlyát.

az áthúzás után, novemberben és decemberben a kábelbilincseket szerelik fel. ezek a bilincsek fogják össze a 61 kábelt és 10 méterenként ezekből huzódnak le a függesztő kötelek, amelyek tartják az egész hidpályát

az áthúzást követően sem szerelik le a szerelőszőnyeget, hiszen a ganz mávag szerelői a szerelőszőnyegekben dolgoznak a kábelbilincsek elhelyezésekor és ezen állva festik az összefogott kábelt. külföldön hasonló építkezésnél szokás az is, hogy a hid elkészülte után még egy évig helyén marad a két szerelőszőnyeg, mert azon tartózkodva „húzzák utána”, a kábelbilincseket és a különböző óriáscsavarokat. /mti/

..-

bb. 4. aratás derékig érő vízben - utrakeltek az országjáró tápéi gyékényesek

vid/j/e ká

1963. augusztus 26.

a szegeddel szomszédos tápé községben megkezdődött a gyékényesek idénye. egymás után indulnak az ország távoli tájaira a munkacsoportok, hogy az ősi mesterséghez, a gyékényszövés-fonáshoz szükséges nyersanyagot összegyűjtsék. a mintegy 300 vízi arató első állomása a tiszántul, ahol a kőrösök, a berettyó és a tiszsa holt ágaiban látnak munkához. a gyékény betakarítása nem könnyű munka, különösen az idén, mert az öntözés következtében a termőhelyek nem száradtak ki, s így a gyékényesek egész nap derékig érő vízben dolgoznak. /folyt.köv./

- 2 -

le

bb. 4. /aratás derékig...folyt./e

az intenzív vizgazdálkodás ugyanakkor javította a terméskilátást. az egész évben víz táplálta gyékény jól fejlődött, úgyhogy előreláthatóan 40.000-45.000 kéve nyersanyaggal térnek haza szeptember végén a tápéiak. ez a mennyiség elegendő ahhoz, hogy a háziipari szövetkezet több mint 1000 főt számláló tagsga szép keresethez jusson. /mti/

..-

bb. 5. társadalmi összefogás petőfi szülőfalujának rendezésére

vid/fm/lk/e fm

1963. augusztus 26.

kiskőrösön - petőfi sándor szülőfalujában - a hazafias népfront helyi bizottságának kezdeményezésére társadalmi mozgalombontakozott ki a község rendezésére. elkészítették a község vízművesítési, valamint utépitési tervét, s kijelölték a jövő években épülő emeletes lakóházak, s az új földművesszövetkezeti áruháza helyét is. az elmúlt hetekben a lakosság segítségével megkezdtek a község belterületén az utcák kövezését. elsőnek a rákóczi utcát rendezik, ahol vasárnaponként többszáz társadalmi munkás segít. a vállalatok, a földművesszövetkezet dolgozói és a kisz-fiatalok eddig 10 000 tonna követ raktak ki a vagonokból, s terítették szét az utakon. a jövő év végéig tíz kilométernyi utat vonnak be bitumen-burkolattal. /mti/

..-

bb.6. három és félévet kapott a „jószivü”, felszolgáló

i bc/tm/e zs

1963. augusztus 26.

gajer károly budapesti lakost eddig háromszor ítélték el lopásért, legutóbb azonban negyedszer is bíróság elé került. az ecseri úti piacon ugyanis különböző kulcsokat vásárolt, ezek segítségével behatolt három lakásba, s több ezer forintot, karórát és egyéb értéktárgyakat lopott. deviza-büntettet is elkövetett: az egyik balaton-menti étterem felszolgálójaként több vendég helyett - akik az elfogyasztott ételek és italok árát nem tudták kiegyenlíteni - rendezte a számlát, s az adósság fedezetére aranytárgyakat vett át tőlük.

gajer károlyt a fővárosi bíróság háromévi és hathónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

..-

- 3 -

le

bb 7. a madách, a jókai és a vigszinház kispeszen - ganz-mávag kulturális napok - két művelődési ház terveit az őszi-téli idényre

i hi/tm vm zs

1963. augusztus 26.

a művelődési házak ezekben a napokban állítják össze az elkövetkező idényre szóló, egész éves kulturális programjukat.

a kispeszi peremszinházban, a vörös csillag traktorgyár művelődési otthonában a madách színház, a jókai színház és a vigszinház együttesei fogják további színvonalas bemutatóikkal az érdeklődést kielégíteni. a komoly zene kedvelőinek az őszi új, modern muzsika-sorozat nyújt majd kellemes szórakozást. érdekesnek ígérkezik a munkásakadémiák képzőművészeti sorozata a világ nagy muzeumairól és képtáiról. a művelődési otthon fotóművészeti és zenei tagozata korunk művészeti problémáinak ismertetését tervezi. az őszi-téli programban szerepel a szépművészeti múzeummal és a nemzeti galériával közös képzőművészeti kiállítások rendezése is.

gazdag műsort, hangulatos időtöltést biztosítanak a nyugdíjas-klub, az asszonyok klubja, a tánc-és ifjusági klub látogatóinak is.

a ganz-mávag művelődési házában nagy esemény lesz a szabadpolcos rendszerűvé átalakított központi könyvtár megnyitása szeptember közepén. az új kölcsönzési forma bevezetésétől - amely minden látogatónak biztosítja a szabad böngészést - a mintegy 6000-es olvasógárda számának további növekedését várják.

az új művelődési idényben ismét megrendezik a ganz-mávag kulturális napokat. ennek egyik kiemelkedő mozzanata lesz a fennállásának 90. évfordulóját ünneplő acélhang-dalárda jubileuma. a külföldi országokban is jól ismert énekar történetét, hazai és külföldi sikereit kiállítás szemlélteti majd./mti/

- . -

bb 13. jövőre több mint 50 üzletet korszerűsítenek ujpeszen

i hi/tm vm zs

1963. augusztus 26.

a negyedik kerületi tanács elkészítette az ujpeszi bolthálózat fejlesztésének terveit. eszerint jövőre 39 közért boltot és nyolc vendéglátóipari egységet hoznak rendbe. négy üzletet önkiszolgálóvá alakítanak át. új köntöst kap a megyeri csárda s rendezik az alkalmi áruházat is./mti/

- . -

8.45/n

-4-

bb 11. a tehénfogattól a szuper-zetorig - dokumentumfilmet készít az elnök a felsőszenzmártoni zrinyi miklós tsz-ről

vid j vm ká

1963. augusztus 26.

a dráva-parti felsőszenzmártonban érdekes dokumentumfilm készül, amely bemutatja: milyen változást hozott a szövetkezeti gazdálkodás ennek a nagy horvát községnek az életében. a filmet varga jános, a 3600 holdas zrinyi miklós tsz fiatal elnöke forgatja, illetve a falu és a szövetkezet életének, munkájának legjellegzetesebb mozzanatait.

a termelőszövetkezet megalakulása előtt igen alacsony színvonalon gazdálkodtak felsőszenzmártonban. a tehénfogat volt egyedül az egyedüli vonó-és szállítóeszköz, tehennel szántottak, vetettek, fuvaroztak a parasztok. ma a legkorszerűbb mezőgazdasági gépek - köztük nagy teljesítményű szuper-zetorok - segítik a zrinyi miklós tsz tagjainak munkáját. a valaha külterjesen gazdálkodó falu alatt, a dráva partján, most épül baranya megye legnagyobb és legkorszerűbb öntözőtelepe, amelyet 1000 holdra fejlesztenek majd. a jellegzetes öreg házak szomszédságában új és épülő házak sora jelzi az életszínvonal emelkedését. az egyszemélyben rendező és operátor tsz elnök ezeket is megörököltette, illetve megörökíti filmjén. már 3 filmtekerces telt meg felsőszenzmártoni képekkel. a 20-25 perces dokumentumfilmet elsőként a helybeli művelődési otthonban mutatják majd be./mti/

- . -

bb 17. leeresztették a városligeti tó vizét

1 kf/kf vm ki

1963. augusztus 26.

három és fél hónapig „üzemelt”, a városligeti tó, amelyen ez alatt az idő alatt körülbelül százezren csónakáztak. a ladikokat azonban már partra tették, kivonták a forgalomból, mert leengedték a tó 120 000 köbméternyi vizét. az idén szokatlanul korán, majd egyhónappal előbb, került sor erre az egyébként őszi jelző eseményre.

a csónakázás korai megszüntetésére azért volt szükség, mert a jégpálya elavult csónakázóterét teljesen ki kell cserélni. ugyanakkor kijavítják a tavat körülvevő árok erősen megrongált, alámosott falait, amelyeken a víz a jégpálya épületébe, gépházába is beszivárgott.

a csőcseréhez és az egyéb javítási, műszaki munkálatokhoz így is alig több mint két hónap áll rendelkezésre. s bár a ligeti csónakázás kedvelői néhány héttel megkárosodtak, a korai korcsolyázás hívei már a szokott időben, november elején hódolhatnak kedvenc sportjuknak./mti/

- . -

8.50/n

-5-

bb 8. német szakemberek sztereofilmet készítettek magyarországról

i tz/hné csm vg

1963. augusztus 26.

egy ndk-beli kollektiva, fritz teuscher festőművész és grafikus, regina reymann színesfényképész és gunther reymann fotóriporter 16 napot töltött magyarországon. az ország nagy részét bejárva, több mint 2500 színes térhatású - sztereo - diapozitív állóképet és egy teljes színes sztereo kisfilmet készítettek hazánk idegenforgalmi értékeiről, nevezetességeiről.

a kis kollektiva eddig hét országról készített már hánsovnló sorozatot. felvételeiket a téli idényben a német demokratikus köztársaság városaiban mutatják be. az elmúlt idényben például több mint 300 előadást tartottak, 120.000 néző előtt. az idén már sztereo-felvételek révén is megismerkedhetnek hazánkkal ndk-beli barátaink. / mti/

--

bb 9. három órán belül bármilyen távolságból meg lehet állítani a nukleáris robbantásokat

i tz/sze csm ki

1963. augusztus 26.

már hetven körül jár és egyre nő az atomcsend-egyezményhez csatlakozott országok száma. sokan szeretnék tudni, hogy ha valamelyik aláíró fél esetleg mégis megszegné a megállapodást, hogyan szerezhet erről tudomást a többi állam. erre a kérdésre az mti munkatársa dr. flórián endre fizikustól, a fizikai tudományok kandidátusától kért választ.

a nukleáris szerkezetek robbantásának távolból való észlelését - hangzott a tájékoztatás - azok a velejáró kísérő jelenségek teszik lehetővé, amelyeket a különböző tudományok amúgy is rendszeresen használt műszerei igen pontosan érzékelnek.

például a szárazföld vagy a tenger felszine közelében végrehajtott robbantások elkerülhetetlenül bizonyos nyomást gyakorolnak a földfelszínre, s az ennek következtében a talajban végigfutó hullámokat igen nagy távolságból is észlelik a földrengésjelző műszerek, a szeizmográfok. egyébként éppen ezeknek a hullámoknak a terjedése adja a legbiztosabb támpontot a robbanás helyének meghatározásához is. ugyanilyen hullámokat keltenek a víz alatt végrehajtott robbantások is.

/ folyt.köv./

le

8.55/n

-6-

bb 9. három órán belül.... 1.foly. csm

a föld felszín közelében bekövetkezett robbantásokat elárulják ezenkívül az általuk kiváltott léglökések, az elektromágnes rezgések és - igen megbízhatóan - az a gamma-sugárzás, amely a magnetoszférában, 3.000-5.000 kilométeres magasságban könnyen megfigyelhető, különálló réteget hoz létre. ez a réteg ugyanis jól mérhetően késlelteti például a hosszú rádióhullámok visszaverődését. azonkívül a gamma-sugárzás rögtön „feltűnik”, a nagyobb magasságokban keringő mesterséges holdaknak is.

ha a robbantás a légkör magasabb, 50 kilométeren felüli részében következik be, ez a magnetoszférában keletkezett réteg az ionizáló sugárzások olyan szétszórt ionfelhőzetet hoznak létre, amely 110 kilométeres magasságban a szél szárnyán óránként 100-300 kilométeres sebességgel terjed, s ugyanakkor kisebb-nagyobb viharok is keletkeznek az ionoszférában. e sugárzásokat a mesterséges holdak, az ionfelhőket pedig ezenkívül nemcsak a földi ionoszféra-megfigyelő állomások, hanem az egyszerű televíziónézők is észlelik, akiknek képernyőjének ilyenkor váratlanul megjelennek az 500 kilométernél távolabbról sugárzott adások is.

a robbantás, utána a magasban olyan tüzgömb keletkezik, amely igen hosszú, 30 kilométer körüli rádióhullámokat bocsát ki. ezeknek a terjedési irányát és így keletkezési helyüket - vagyis a robbantás földrajzi pontját - még tízezer kilométernél nagyobb távolságról is meg lehet állapítani.

a nukleáris robbantások tehát sokféle módon leplezik le önmagukat. a gamma-sugárzások által létrehozott rétegtől eltekintve, a többihez hasonló de csak hasonló tüneteket idézhetnek elő különböző természeti jelenségek, például földrengés, zivatar, frontátvonulás, naptevékenység, stb. az összetévesztés lehetősége azonban ma már egyáltalán nem áll fenn. ma ugyanis az érdekelt tudományágak már elérték arra a fokra, hogy a korszerű műszerek birtokában a robbantás megtörténtét gyakorlatilag a világ bármilyen távoli pontján három órán belül kétségszövedhatatlan bizonyossággal meg lehet állapítani. / mti/

--

le

9.00/n

-7-

bb 12. szüret előtti gondok a duna-tisza közén: kevés a tárolótér, a termés jórészét szőlőként kell értékesíteni

vid j vm ká

1963. augusztus 26.

bács megye 100.000 holdnyi szőlőskertjében a szárazság ellenére gazdag termést érlelnek a tőkék, az idei szüret a szokásosnál is jobban szervezett munkát és gondosabb felkészülést kíván. sok helyen már a fiatal telepítések is termőre fordultak, így több mint 2 millió mázsa szőlőt kell majd feldolgozni, s a mustnak megfelelő tárolóhelyeket biztosítani.

a szüreti előkészületek hetek óta tartanak, készen állnak a prészázak és a pincék az új termés fogadására. az előkészületeknél kitűnt, hogy a nagy arányú szőlőtelepítéseket nem követte hasonló mértékben a feldolgozó üzemek és a tárolótérek bővítése. központi helyeken a termésnek csupán 30 százalékát képesek kipréselni. a tárolási problémára jellemző, hogy több mint 10.000 hold fiatal szőlő fordul termőre, s az utóbbi öt év alatt csak 100.000 hektoliterrel nőtt a pincetér az alföldi pincegazdaságban. az idén összesen 300.000 hektoliter mustot tudnak elhelyezni, tehát a szőlőlé nagyrészt el kell szállítani a megyén kívüli pincékbe. ez éppen a szüreti fődényben jelentkezik majd rendkívül nagy megterhelésként. a számítások szerint 55 vasuti kocsi és 110 teherautót kell igénybe venni. az állami gazdaságokban is súlyosak a tárolási gondok. a nagy szőlőtermelő állami gazdaságokban - kunfehértón, kunbaján és hosszúhegyen - ahol szintén termőre fordultak a fiatal telepítések, kevés a hordó. a tervezettnél így jóval több termést kell majd szőlőként értékesíteni. ez az év intő példa arra, hogy az új ültetvények kialakításával egyidőben kell gondoskodni a járulékos beruházásokról./mti/

- . -

bb 20. 2000 hold öntözés egy termelőszövetkezetben - újabb korszerű telep épül a kunszentmártoni zalka máté tsz-ben

vid j vm ká

1963. augusztus 26.

a kunszentmártoni zalka máté termelőszövetkezet határában 900 holdas korszerű, nagyüzemi öntözőtelep épül. a vízügyi igazgatóság szovjet gyártmányú óriási csatornanyitó ekével, lánctalpas traktorokkal, s más földmunka-gépekkel építi ki a csatornarendszert. a köröstől kisebb pataknak is beillő két betonburkolású főcsatorna szállítja a vizet: 8 kilométer hosszúságban szelik majd át a művelt földeket. az új telepen - amelynek építését a tervek szerint októberben fejezik be - 100 holdon permetező öntözést alkalmaznak, a terület további részén pedig árasztás útján juttatják el a vizet a növényzethez. az új telep üzembeállításával 2000 holdra emelkedik az öntözött terület nagysága ebben a termelőszövetkezetben./mti/

- . -

9.05/n

-8-

le

bb 10. a mészhiány enyhítésére régi égetőkemencéket újít fel a komárom megyei tanács

vid te csm ki

1963. augusztus 26.

a komárom megyei tanács elhatározta, hogy a mészhiány enyhítésére átveszi és felújítja a már nem termelő, régi mészégetőkemencéket, ilyen üzem a lábatlani cementgyár aranyhegyi mészégetője és a tatabányai cementgyár régi mészüzeme. a tanács most megvizsgálta mindkét üzemet, s megállapította, hogy azokban megfelelő felújítások után kifizetődő a mészégetés. a terv szerint a tatabányai üzem felújítását a jövő év áprilisában, a lábatlani üzemét pedig a jövő év végére fejezik be. ezzel a komárom megyei tanács kezelésében lévő mészégetők termelése a jelenlegi évi hétezer tonnáról mintegy ötvenezer tonnára növekszik./mti/

- . -

bb 19. „hütik”, a burgonyát a lábodi állami gazdaságban

vid j csm ké

1963. augusztus 26.

az ország egyik legnagyobb burgonya vetőmag termelő nagyüzemében, a somogy megyei lábodi állami gazdaságban teljes erővel folyik az idei termés betakarítása. eddig több mint 200 holdnyi területről szedték fel a gűlbaba és a somogyi-korai fajta termését. a hosszantartó szárazság ellenére 70 mázsa átlagtermost takarítanak be holdanként. a felszedett gumókat szétválogatás után prizmákba hordják, szalmával vastagon betakarják, és ezalatt „hütik”, amíg a 6-7 fokot el nem érik, és csak ezután kezdik meg a földelést. /mit/

- . -

bb 18. tizenegy emeletes könyvtártornyokat építenek fel a budai várpalotában

i sb/tr csm vg

1963. augusztus 26.

a 41-es építőipari vállalat dolgozói a budai várpalota délnyugati sárnyában, az „f” jelű épületben alakítják ki az ország nagy nemzeti könyvtárának új otthonát.

az épület homlokzatát restaurálják, de belül modern olvasótermeket építenek. a sok könyvtári anyag elhelyezése miatt nemcsak helyreállítási és átalakítási munkákat végeznek, hanem az épület két belső udvarán új létesítményeket is építenek. a mintegy 340 négyzetméter alapterületű udvarokban 11 emeletes könyvtári raktártornyokat emelnek. az új tornyok azonban nem látszanak majd ki a régi épületből, mert az első emeletet a föld alá süllyeszti, mintegy 20 méter mélyre kell lélni a két udvarban, hogy elkészíthessék a betonlapot és az első épület szinteket. a régészek is sokat várnak ettől a munkától, mert fellelések szerint az udvarok alatt muzdók a török-kori vár fala. a tornyok tervei már elkészültek, s még az idén megkezdik az alapozási munkákat. a korszerű új tornyokkal kiegészített régi palotarész tágas helyet ad majd a könyvtárnak, amelynek így előreláthatóan több mint 30 évig nem lesz raktározási gondja./mti/

- . -

9.12/n

-9-

le

bb 14. új kórházak, rendelőkintézetek, közegészségügyi és járványügyi állomások - huszonegy jelentős egészségügyi intézmény építésének megkezdése az ideai tervekben.

1 ms/sze vm zs

1963. augusztus 26.

~~államunk~~ az idén többszázmillió forintot költ az intézmények hálózatának fejlesztésére, a megelőző és gyógyító munka feltételeinek javítására. az egészségügyi minisztérium ideai beruházási programjában 21 fontos építkezés megkezdése szerepel. a 447 ágyas karcagi kórház-rendelőkintézet telkén nemrégiben volt az első kapavágás. kazincbarcika és síófok új kórház-rendelőkintézetet kap, gyöngyösön, szombathelyen, berettyóújfalun és budapest huszonkettedik kerületében új rendelőkintézet építését kezdik meg. kecskeméten és székesfehérvárott új közegészségügyi és járványügyi állomást, egerben és székesfehérvárott gyógyszerraktár épül. ezenkívül jónéhány kórházat bővítetnek és több egészségügyi szakiskola, szociális otthon építését kezdik meg. az új beruházások egyrésze már jövőre elkészül, más részüket csak a következő években fejezik be. *Legészségügyi*

az idén egyébként sok „több éves”, építkezés is befejeződik, illetve befejeződik. a közelmúltban például új épületben kezdte meg munkáját a gyógyászati segédeszközök gyára. elkészült az új szolnok megyei közegészségügyi és járványügyi állomás és a fehérgyármati 260 ágyas kórház is, ezeket előreláthatólag szeptemberben át is adják rendeltetésüknek. rövidesen elkészül a 300 ágyas tatabányai és pécsmeceki tbc-gyógyintézet, a győri gyógyszerraktár, a debreceni egészségügyi gyermekotthon és az ujszászi szociális otthon. valószínűleg még az év vége előtt megnyílik a budapesti orvostudományi egyetem 400 személyes kollégiuma. ugyan csak a közeljövőben fejeződik be a nyíregyházi 300 ágyas a győri 150 ágyas tbc-intézet, a veszprémi új kórház és köjál építkezése is. /mti/

bb 21. gyógypedagógiai iskola lesz a sályi eötvös-kastélyban

1 vid fm/ vm

1963. augusztus 26.

a bükk hegység déli lankáin települt sály község legszebb épülete a barokk stílusú eötvös-kastély. a műemlékké nyilvánított épületben a megyei tanács mintegy ötmillió forintos költséggel 60 férőhelyes gyógypedagógiai iskolát rendez be. a kastély mellett orvosi és pedagógus-lakásokat, gépesített konyhát és garázst is építenek. az átalakítási munkákat ősszel kezdik meg és 1965 elejére fejezik be. /mti/

9. 18/n

-10-

bb 15. könyvtár, tv-szoba a borsodi bányászklubokban

vid fm/lk vm fm

1963. augusztus 26.

a borsodi szénmedencében, az ózdvidéki és a borsodi szénbányászati tröszt valamennyi jelentősebb üzeménél működik már bányász klub. ormosbánya, alberttelep, királd és a somsályi üzem bányászainak szinte második otthonává vált ez az intézmény, ahol esténként kulturált körülmények között tölthetik idejüket a látogatók.

a klubokban működő könyvtárak nemcsak szórakozás célját szolgálják, hanem a bányászok szakmai továbbképzését is. a műszaki könyvek olvasottsága az utóbbi években megháromszorozódott. az ózdvidéki szénbányászati tröszt üzeménél, mint például a farkaslyukiban a műszaki könyvtár segítségével szervezték meg az ujitó-délutánokat. a műszaki könyvek felhasználásával két év alatt több mint husz ujitást valósítottak meg.

az utóbbi időben a klubok egyik leglátogatottabb helyisége a tv-szoba lett. ugyancsak nagyon népszerű a több helyen be rendezett ezermester klubszoba, ahol elsősorban a bányászfiatalok barkácsolgatnak. /mti/

bb 16. aporliget bekapcsolása után fokozott ütemben folytatják a villanyhálózat bővítését

1 szf/hné vm vg

1963. augusztus 26.

a nehézipari minisztérium villamosenergia iparigazgatóságán elmondották, hogy az utolsó község, aporliget bekapcsolása után az első teendő a villamosított falvak vezetékhálózatának bővítése, hogy az időközben épült új utcákba, az új lakásokba is eljuttathassák a villanyfényt. a másik feladat a meglévő vezetékek kapacitásának növelése, hogy fel tudják venni az újonnan épülő kiserőműveltségek terhelését, s hogy a falu lakosságának is módjában legyen egyre több rádiót, televíziót, háztartási gépeket rákapcsolni a hálózatra.

a múltban országosan csupán 200 kilométer kiserőműveltségek vezetékét építettek évente, ezt 19 megye és öt megyei jogú város között, tehát 24-felé osztották el, vajmi kevés jutott tehát egy-egy falura. most, hogy véget ért a faluvillamosítás, jóval több pénz jut hálózatbővítésre. a nehézipari minisztériumban azt tervezik, hogy jövőre már 400 kilométer, 1965-ben pedig 600 kilométer kiserőműveltségek hálózatbővítő vezetékét építenek. /folyt.köv./

9. 19/n

-11-

/bb 16. aporliget.....1.folyt./vm

a harmadik ötéves tervben 800-1000 kilométerrel bővül évente a kiefeszültségű hálózat. évi 200-250 milliót költenek majd hálózat-rekonstrukcióra állami beruházási hitelből, ezen felül körülbelül ugyanennyit felújítási keretből, összesen tehát 400-500 millió jut erre a célra. a kereteket és a kilométereket az országos tervehivatal-lal közösen, a minisztertanács jóváhagyásával osztják el a megyék között.

külön programot dolgoztak ki a falvakhoz csatlakozó, de azoktól kissé távolabb eső külterületi lakott helyek villamosítására is. a harmadik ötéves tervben minden olyan külterületi lakott helyre bevezetik a villanyt, ahol 30 lakásnál több van, a jelentegi felmérés szerint mintegy 30.000 ilyen lakásról van szó. a program-ból azonban már az idén jelentős rész megvalósul. az év végéig 4000 külterületi lakást látnak el villannyal, száz kilométer hosszú nagyfeszültségű és 120 kilométeres kiefeszültségű új vezeték, valamint 57 oszlop-transzformátor állomás segítségével. erre a célra 27 millió forintot fordítanak s ebből 3 millió forintot a tanácsok adnak. olyan településekre is eljut az idén a fény mint a szabócs megyei ujdombród, tiszanyagyalu, virányos, tyukod- zsirosta- nya, a borsod megyei szendrő-büdüskutpuszta, onga-ocsanáros stb.

a jövő évi külterületi hálózatépítési programot most állítják össze. a soron következő településeket a megyei tanácsok jelölik ki./mti/

- . -

bb 23. érdekes régi könyvek egy idős dunaföldvári magángyűjtő birtokában

1 vid fm/ vm

1963. augusztus 26.

dr. zilinszky vidor 78 éves dunaföldvári lakos diákkora óta gyűjti a régészeti, történelmi, művészeti és néprajzi emlékeket. gyűjteményében látható többek között szenczi molnár albertnek nürnbergben 1708-ban megjelent műve, továbbá pápai páriz ferencnek nagyszébenben 1767-ben kiadott magyar-latin-német nagyszótára. jogtörténeti emlék, a budán 1779-ben megjelent corpus iuris ungarici, valamint a gyűjtemény legérdekesebb darabja: a bécsben 1628-ban kiadott, diversis regulis iuris antiqui című, régi jog-szabályokat összefoglaló könyv. a latin nyelven írt könyv 59. oldalán 17 soros magyarnyelvű esküszöveg olvasható, amelyet még nagy lajos király idejében fogalmaztak./mti/

- . -

9.30/n

-12-

1030 Zseli

bb 24. a papíripar üzemei az éves terv teljesítéséért

i sz/lk csm vg

1963. augusztus 26.

megtartotta első ülését az iparátszervezési néven létrehozott országos papíripari vállalat igazgató tanácsa. az éves terv teljesítésének vizsgálatát tűzte napirendjére a gyárigazga-gatókból, párt- és tömegszervezeti vezetőkkel alakult tanácsadó testület.

a papíripar zavartalan munkáját az idén sok gátló körülmény akadályozta. a cellulóógyártáshoz nem állt rendelkezésre ele-gendő szalma, a dunai szalmacellulógyárban az üzemi próbák még nem fejeződtek be, a kartonlemezgyárban az energiatelep hiányos gőzellátása miatt 500 tonna kartonlemezsel kevesebb készült, a fűzfői papírgyárban az elégtelen vízellátás okozott gondot. ez év első felében cellulóógyártási tervüket mindössze 90,5 százalékra teljesítették a gyárak és 2000 tonnával több cellulóz importálása vált szükségessé ahhoz, hogy elkészülhessen a tervben megjelölt papírmennyiség. nagy erőfeszítések árán végül is az operatív papírgyártási tervet 101,5 százalékra teljesítették. különösen figyelemre méltó a csepeli papírgyár munkáján annak ellenére, hogy ebben az időszakban zajlott le az 1.-es, 11-es és v-ös gép rekonstrukciója, 5,8 százalékkal tulszárnyalta ter-vét, a lábatlani papírgyár pedig a tervezettnél 11,2 százalékkal több papírt készített.

az év hátralévő részében még az első félénél is nagyobb feladatok hárulnak a papíripar dolgozóira. 5.000 tonnával több papírt kell gyártaniuk, noha a fűzfői papírgyár egyik gépegy-ségén rekonstrukció miatt leáll a termelés és ez 3 000 tonna író-nyomó-papír kiesését jelenti. bár az országban termő gabona-szalma mennyiségének mindössze két és fél százalékára van szük-ség a cellulóógyártásához, a gyárak anyagellátása mégis gondot okoz. a papíripari kutató intézet megvizsgálta milyen más nö-vényekkel tudnák helyettesíteni a szalmát. javasolta a szudáni fű és a cirok felhasználását. a szolnoki papírgyárban azzal kísérleteznek, hogy fűrészporból állítsanak elő cellulózt.

az igazgatói tanács ülésén megvitatták azt is, hogyan tegyék gazdaságosabbá a termelést és hogyan gyorsítsák meg az iparágban folyó jelentős beruházások megvalósításának ütemét./mti/

- . -

9.34/n

-13-

1030 Zseli

bb 22. helytörténeti muzeum őriszentpéteren

i vid fm/ vm

1963. augusztus 26.

Őriszentpéteren, az őrség „fővárosában”, a pedagógusok - tanítványaik és a lakosság segítségével - évek óta helytörténeti muzeum létesítésén munkálkodnak. gazdag anyagot gyűjtöttek össze, amelyben kőbalta, törökverő buzogány, az 1848-as szabadságharcból visszamaradt tisztikard, csaknem 130 esztendő's biblia, továbbá régi használati tárgyak - kulacsok, sótartók, rokkák, szivhátu székek, menyasszonyi ládák - láthatók.

a tervek szerint a helytörténeti muzeumot az idén felépülő művelődési otthonban nyitják meg./mti/

bb 25. víztárolók épülnek fejér, veszprém és tolna megyében

vid te vm ki

1963. augusztus 26.

a közép-dunántuli vízügyi igazgatóság fejér, veszprém és tolna megye területén több víztárolót épít, a magyar tudományos akadémia martonvásári mezőgazdasági kutató intézetének hatvan holdas víztároló épül. a munkákat a napokban kezdték meg. ez a víztároló négyszáz hold öntözéséhez szolgáltat majd vizet a kutatóintézet kísérleti gazdaságában. a móri kossuth termelészövetkezet halastavas víztárolói már elkészültek, ezeket még az idén feltöltik.

nagyobb víztárolók épülnek veszprém megyében nyárád és monostorapáti községek határában is. e két tároló mindegyike több mint másfélezer hold öntözésére szolgáltat majd vizet. a nyárádi víztárolónál már befejezték a talajcserét. itt ugyanis két és fél méter vastagságu kavicsréteget kellett kicserélni ágyaggal, hogy a víz szivárgását megakadályozzák. elkészült a balatonhenyei víztároló is, mely százötven hold öntözését teszi lehetővé.

az ötéves terv utolsó évében építik meg a veszprém megyei berhidai víztárolót. megkezdtek az előkészítő munkákat a fejér megyei vaskapui és gyurói tárolók építésére is. e három utóbbi tárolóban többmillió köbméter vizet fognak fel.

tolna megyében a bölcskei víztároló épül, amely a 6-os műút mindkét oldalán a termékeny löszhátakra szolgáltatja majd a vizet.
/mti/

9.40/n

low Zsolt

-14-

bb 26. tizenkét ország ötven szakembere jelentette be részvételét a martonvásári kukoricanemesítési szimpozionra

vid csm j ká

1963. augusztus 26.

a magyar tudományos akadémia szeptember 11-15. között kukoricanemesítési és termesztési szimpoziont rendez martonvásáron.

a fontos tudományos tanácskozás iránt nemzetközileg is nagy érdeklődés nyilvánul meg. eddig 50 külföldi szakember jelentette be részvételét a szovjetunióból, a német demokratikus köztársaságból, jugoszláviából, csehszlovákiából, lengyelországból, bulgáriából, az egyesült államokból, a német szövetségi köztársaságból, angliából, franciaországból, ausztriából és olaszországból. eljön a szimpozionra fenarolli professzor olaszországból, leng professzor az egyesült államokból és cauderon professzor franciaországból, valamennyien ismert kukoricanemesítő szakemberek. a tanácskozás célja felmérni a hazai kukoricanemesítés és agrotechnika eddigi eredményeit, helyzetét, összevetni azt a jelenlegi világszínvonallal, egyúttal a legkiválóbb külföldi szakemberekkel folytatott diszkusszió révén kialakítani a hazai kukoricanemesítés és termesztés irányát.

a szimpoziont, amely zártkörű tudományos ülés lesz, szeptember 11-én plenáris ülés vezeti be. a plenáris ülésen dr. mócsy jános akadémikus, a magyar tudományos akadémia agrár-tudományok osztályának titkára nyitja meg, majd dr. rajki sándor, a magyar tudományos akadémia mezőgazdasági kutató intézetének igazgatója kukorica-kutatásaink helyzete és perspektívája címmel tart előadást, amit dr. erdei ferenc akadémikus, a magyar tudományos akadémia főtájtára és keserü jános földművelésügyi miniszter helyettes felszólalása követ. szeptember 12-én a külföldi szakembereknek bemutatják az intézet kukoricanemesítési és termesztési kísérleteit. ezután kerül sor az előadások feletti vitára. /mti/

--

bb 28. ötezer székesfehérvári fiatal vesz részt kisz oktatásban

i vid/fm csm f m

1963. augusztus 26.

az új oktatási évadban székesfehérvárott mintegy ötezer fiatal jelentkezett a kisz által szervezett különféle tanfolyamokra. az alapszervezetekben 63 tanulócsoportot alakítottak. /mti/

--

9.44/n

-15-

le

bb 27. 1.100 tanácsi vezető és dolgozó tanul szolnok megyében

i vid csm fm

1963. augusztus 26.

szolnok megyében - ahol megyei, hét városi, hat járási, s mintegy nyolcvan községi tanács és kirendeltség működik - a februárban megválasztott új végrehajtóbizottságok tagjainak többsége tovább tanul. a szeptemberben kezdődő tanévbe a vb. vezetők közül számosan iratkoztak be egyetemre, illetve főiskolára, tanácsakadémiára, a marxista-leninista esti egyetemre. a legtöbb községi vezető a szolnoki, a kunszentmártoni és a jászberényi járásból „jár iskolába„.

a vb. vezetőkön kívül számos tanácsi dolgozó is tovább tanul. az egyetemek, főiskolák levelező tagozataira hetvenen, a különféle szakmai és politikai iskolákra, tanfolyamokra mintegy ötszázan iratkoztak be. a leutgotóbbi összesítés szerint a szolnok megyei tanácsi végrehajtóbizottságokban és apparátusokban dolgozók közül összesen 1.100-an tanulnak tovább az új tanévben. /mit/

--

bb 29. Letörlesztették egymilliókettyszázezer forintos adósságukat tatabánya legnagyobb aknájának bányászai

vid te csm ki

1963. augusztus 26.

tatabánya legnagyobb bányájában, a xi.-esben, az év első hónapjaiban a tervezettnél drágábban termelték a szenet és 1.200.000 forinttal túllépték első negyedévi önköltségi tervüket.

a bányászok felajánlották, hogy a harmadik negyedév végére letörlesztik adósságukat. azóta a termelékenység egyenletes növelésével minden hónapban túlteljesítették mennyiségi terüket és példamutató eredményt értek el a költség csökkentésében is. több új módszert alkalmaztak a segédanyagok gazdaságosabb felhasználásánál. jól bevált például a munkahelyi önköltség számítás, amit tatabányán ebben a bányában alkalmaznak elsőként. ezzel a módszerrel naponta és munkahelyenként figyelemmel kísérik a termelési költségek alakulását, s így kedvezően befolyásolhatják a segédanyagok felhasználását. minden munkahelyre külön robbantási előírásokat és technológiai normát adtak ki. ez az intézkedés a robbanóanyag felhasználás jelentős csökkenését eredményezte.

a bányászok így hónapról-hónapra olcsóbban termelték a szenet a tervezettnél és a vállalat harmadik negyedév vége helyett már most letörlesztették 1,200.000 forintos adósságukat. /mt1/

--

le

9.49/n

-16-

bb 30. megtalálták az alga kártevőit

vid j vm ká

1963. augusztus 26.

két baranyai szakember - kenéz kálmán pécsi és székely ferenc szentlőrinci nyugdíjas mezőgazdász - csaknem két esztendeje kísérletezik a fonalas alga üzemszerű termesztésével és takarmányozásra való felhasználásával.

a hazafias népfront megbízásából baranyában és a megyén kívül is állandóan kutatják a tápduc, fehérjében rendkívül gazdag vizinövény telepeit. kenéz kálmán most a nógrád megyei diósjenő és bánk község határában levő tavakban, valamint egyes dunai szigetek állóvizeiben megtalálta az alga kártevőit. öt ilyen viziróvart különböztetett meg: színük palaszürke és fekete, nagyságuk pedig a gombostüfej és a borsószem között váltakozik. megfigyelése szerint a rovarok az alga felső szaporodósejtjeit rágják le és ily módon meggátolják a növény további fejlődését. különösen halszegény vizekben szaporodnak el, mivel nincs, ami pusztítsa őket. szakirodalmunk, amely különben is eléggé mostohán foglalkozik az algával, eddig még nem írta le ezeket a rovarokat. a két baranyai szakember kísérleti programjába beállította tehát az alga kártevőinek megfigyelését és az ellenük való védekezést. kikísértetik, hogy a magyarországon jelenleg használatban levő védekezőszerek közül melyik bizonyul leghatásosabbnak a viziróvarok ellen. /mt1/

--

bb 31. televíziós antennával felszerelt kertesházak a cigányputrik helyén - felszámolják az analfabétizmust a recski cigánylakosság körében

i vid fm/ vm

1963. augusztus 26.

recsk községben van a mátra-vidék egyik legnagyobb cigánytelepülése. a mintegy háromszázhatvan cigánylakos életkörülményei az utóbbi években jelentősen megváltoztak. a községi tanács közművesítette a települést. valamennyi lakásba bevezették a villanyt és megkezdték a falusi uthálózatához csatlakozó műút építését is. felszámolták a régi putrikat és valamennyi család új lakást épített. az egy-két szobából és mellékhelyiségekből álló lakásokat izléses butorokkal rendezték be környéküket pedig virágoskertek díszítik. minden lakásban van rádió és a telepen megjelentek az első televíziós antennák is.

/folyt.köv./

le

9.57/n

-17-

/bb 31. televiziós.....1.folyt.v

az asszonyok háztartást vezetnek vagy üzemben dolgoznak. a férfiak nagyrésze a recski ércbányában és a mátravidéki fémüvegekben keresi meg a család kenyerét. a gyermekek rendszeresen járnak az általános iskolába és onnan kikerülve számosan középiskolában vagy ipari tanuló intézetekben tanulnak tovább. célul tűzték ki az analfabétizmus felszámolását, s ezért összesen tanfolyamokat indítanak az írni-olvasni nem tudó idősebb emberek számára./mti/

- . -

bb 32. jól halad a műszaki intézkedési tervek megvalósítása a richards finomposztógyárban

vid te vm ki

1963. augusztus 26.

a győri richards finomposztógyárban az év elején arra számítottak, hogy a műszaki intézkedések megvalósításával ebben az évben 2.8 millió forintot takarítanak meg.

az eddigi eredmények azt mutatják, hogy a dolgozók a vállalatot túlteljesítik. a gyűrűsfonó gépekre százalékszívó berendezést szereltek. ezzel évente 36.000 forintot akartak megtakarítani, de már az első félévben 58.000 forintos eredmény mutatkozott. a szövődében hulladékvetülék csévélgépet állítottak munkába. ezzel a géppel a tervezett évi 150.000 forinttal szemben már az első félévben 164.000 forintot takarítottak meg. a gép, amit házilag állítottak elő, mindössze 10.000 forintba került. tizenyolc régi szövőgépre valentín típusú csévéváltó automatát szereltek fel, ami 3-4 százalékos géphatásfok növekedést tesz lehetővé. ezenkívül még több olyan műszaki intézkedést fogantatosítottak, amelyek gazdasági eredményét csak az év végén lehet megállapítani. a most kiszámított adatok szerint már az első félévben majdnem 1.8 millió forintot takarítottak meg a gyárban műszaki intézkedésekkel./mti/

- . - :

b 33. több mint négy millió középiskolai tankönyv árusítását kezdték meg hétfőn

t vt/hné vm

1963. augusztus 26.

az állami könyvterjesztő vállalat az idén 4,300.000 középiskolai tankönyvet hoz forgalomba. a gimnáziumi tanulók könyveinek árusítását hétfőn reggel az állami könyvesboltokban már megkezdtek. csupán egy - a negyedik gimnazisták fizika-könyve - nem jelent még meg. ezt a tanévkezdés utáni napokban vásárolhatják meg a diákok.

budapesten a gimnáziumi könyveket általában a kerületi könyvesboltok árusítják, azonban több gimnázium maga gondoskodik a tankönyvek szétosztásáról.
/folyt.köv./

10.04/n

-18-

/bb 33. több mint.....1.folyt./vm

a tizedik, tizenhetedik, tizennyolcadik és huszonkettedik kerület gimnazistái az iskolákban kapják meg könyveiket. az általános iskolák jól bevált gyakorlatát követve, vidéken a középiskolai tankönyveket szintén csaknem kivétel nélkül az iskolákban vehetik meg a tanulók. azokban a gimnáziumokban, ahol nincs helyi árusítás, kifüggesztették, hogy melyik könyvesboltban vásárolhatók meg a könyvek. a zavartalan ellátás érdekében fontos, hogy a diákok mielőtt könyveikért mennek, nézzék meg iskolájukban, hogy azok hol kaphatók, így elkerülhető a torlódás.

a technikumok és a szakközépiskolák növendékei oktatási intézményükben vehetik át tankönyveiket./mti/

- . -

bb 34. hazaérkezett edinburghból a magyar állami operaház együttese

t s/gg vm

1963. augusztus 26.

a magyar állami operaház társulata hétfőn a kora hajnali órákban, különrepülőgéppel hazaérkezett edinburghból. a 87 tagú együttes az idén első ízben vett részt edinburghban a legnagyobb nemzetközi színházi fesztiválon.

nádasdy kálmán, a magyar állami operaház igazgatója megérkezés után elmondotta az mti munkatársának, hogy a magyar opera-együttes nyolc alkalommal lépett fel edinburghban. a megnyitó előadást a magyar állami operaház tartotta augusztus 19-én este az empire theatre-ben. három bartók egyfelvonásost adtak elő: a fából faragott királyfit, a csodálatos mandarint és a kékszakállucherceg várát.

összesen nyolc előadást tartottunk - mondotta - négy alkalommal adtuk elő a három bartók művet, kétszer balettműsorral szerepeltünk, két alkalommal pedig a fesztivál gála estjén léptek fel művészeink. elmondhatom, hogy előadásaink után a nézőközönség minden alkalommal lelkesen ünnepelte a magyar művészeket, énekesünket, táncosainkat. jól esett, hogy a fesztivál művészeti igazgatója, lord harwood táviratban mondott köszönetet az együttes magas színvonalu előadásaiért./mti/

- . -

10.35/n

-19-

le

le

bb 35. a silótakarmány 40-45 százalékát takarították be eddig -
csökken a tápérték: gyorsítsuk a betakarítást

1 cs/j vm 1e

1963. augusztus 26.

országosan 293.000 holdon természetek idén fővetésű siló-
kukoricát, azonkívül körülbelül 100.000 holdat tesz ki a másodveté-
sű silókukorica, valamint a napraforgós, borsós csalamádé területe.
a hozamok általában közepesek, a csapadékosabb vidékeken jók. zömmel
augusztus közepén kezdték el a betakarítást, azóta a silókombájnok
százai vágják az értékes telettett takarmányt. jelenleg országosan
40-45 százaléknál tartanak. legjobb a silózás üteme szolnok, bács-
kiskun és baranya megyében, ahol a gazdaságok többségében elérték
vagy meghaladták az 50 százalékot is, viszont győr-sopron és vas
megyében alig érték el a 10-15 százalékot.

a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgató-
ságán tájékoztatásul elmondották, hogy most feltétlenül meg kell
gyorsítani a silótakarmányok betakarítását, különben elvénu-
lnak. a silókukorica ugyanis a viaszos érés stádiumában adja a legnagyobb
tömeggel együtt a legnagyobb tápértéket. ezt az állapotot általában
mindenütt elérték, sok helyütt túl is haladták a silókukoricák. mi-
vel a kukoricaszár rostjai gyorsan „fásodnak”, naponta 1-3 száza-
léknyi tápanyagvesztés érkezik a még lábbonálló óriás takarmánytömeget.
a szakemberek azt ajánlják, hogy ahol a magnak természetű kuko-
rica nem hozott elég csövet, de a szár még zöld és lombos, silózzák
be mielőbb, mert így nagyobb mennyiségű takarmányértéket menthetnek
meg. viszont ahol a silónak szánt kukorica erőteljesen csövesedett
és jó szemtermés remélhető - különösen az öntözött területeken -
ott cserébe ezeket hagyják meg, míg beérlelik a termést./mti/

-. -

bb 36. az ibusz értesíti az utazóközönséget,

sze vm ki

1963. augusztus 26.

hogy a sirály szárnyashajó budapest-wien-budapest között szeptem-
ber 6-án és 7-én nyári menetrend szerint közlekedik./mti/

-. -

12.40/n

-20-

bb 37. nyárvégi „finis”, a baranyai gabonatarlókon - a dráva
menti síkságon munkába álltak a vetőgépek

vid j csm 1e

1963. augusztus 26.

hétfőn, augusztus utolsó hetének kezdetén, valóságos
„finis”, indult meg a baranyai gabonatarlókon. a traktorosok
ugyanis vállalták, hogy szeptember elseje után nem lesz a megyé-
ben megmunkálatlan tarló, erre pedig még nem volt példa a ba-
ranyai határban. ezer termelőszövetkezeti, gépállomási és állami
gazdasági szántótraktor vesz részt a nagy nyárvégi hajrában. a
szántás meggyorsítása végett mintegy 300 erőgép éjszaka is
dolgozik. a kétműszakos traktorok száma most már állandóan
gyarapszik, mivel a gépállomások segítséget kapnak az ipartól:
az első üzemi munkások már meg is érkeztek a gépállomásokra.

az időjárás iskedvezően befolyásolja a talajmunkát. a me-
csek vidékén augusztus folyamán több mint 90 milliméternyi
csapadék áztatta meg a földeket, majdnem kétszerese a sok-
évi átlagnak. a talaj a lehető legjobb nedvességi állapotban
van, és az ekék, tárcsák, kultivátorok igen jó minőségű munkát
végeznek. a szakemberek egyöntetű véleménye szerint még egyik
nyáron sem dolgoztak ilyen szépen a gépek. sok termelőszövet-
kezet prémiummal is ösztönzi a dolgozókat a jó minőségű munkára.

a tarlók jelentős részét eleve vetésre készítik elő. eddig
50.000 holdon történt vetőszántás a megyében, ami egyharmada az
egész őszi vetésterületnek. a dráva-menti síkságon a szántó-
traktorok nyomában már dolgoznak a vetőgépek is: a lucerna,
a biborhere, a repce és a takarmánykeverék magját vetik./mti/

-. -

13.20/n

21-

le

le

bb 39. időjárás jelentés

tm csm bs

1963. augusztus 26.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 26-án, hétfőn
13 órakor :

nappali felmelegedés 26-30 fokig

európa legnagyobb részében a szélességi körökkel közel párhuzamos futású, nagyméretű, atlanti óceáni levegő beáramlás figyelhető meg. ez a folyamat fokozatosan elmosza a nagyobb hőmérsékleti eltéréseket a sokévi átlagtól, így általában az évszaknak megfelelő időjárás van. hazánkban tegnap kellemes, meleg, délkeleten napos, északnyugaton időnként felhős idő volt. a délutáni órákban az északnyugati megyékben kisebb esőket, zivatarokat észleltek. a hőmérséklet napközben északon 24-28, délen 29-32 fokig emelkedett. ma hajnalban északkeleten 9-12, máshol 14-17 fokos minimum-hőmérsékletek alakultak ki. budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 21.4 fok volt, a sokévi átlagnál 0.8 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 miliméter, gyengén süllyedő irányzatú. a balaton vizének hőmérséklete siófokon 22 fok.

várható időjárás kedd estig: nyugat felől időnként kisebb felhősödés. legfeljebb néhány helyen, főleg az északi megyékben kevés esővel. mérsékelt, napközben kissé élénkebb délnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 11-15, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 26-30 fok között. a duna vízállása ma reggel: 313 centiméter ./mti/

..-

bb 40. blokkelemgyárat helyeztek üzembe szombathelyen

vid te csm szf

1963. augusztus 26.

szombathelyen, a volt viktoriák téglagyárban blokkelemgyár kezdte meg működését. az év végéig 1000-1500 köbméter különböző méretű falelemet állítanak elő dolgozói, akik korábban téglagyári munkások voltak. ezekből a falelemekből épül szombathely korszerű, 3.200 lakásos lakótelepe, amelyet derkovits gyuláról, a város szülöttéről neveznek el. az első 160 lakást az ősszel kezdik építeni. a lakótelep előreláthatólag 1969-re lesz kész.

hagyományos építési módszerrel az idén 550 lakás készül el a városban. az állami lakóházépítkezéseken kívül különböző otp építési akciókkal, emeletráépítésekkel enyhítik az égető lakáshiányt szombathelyen. a városi tanács négy újabb területet jelölt ki lakásépítkezések céljára. / mti/

..-

14.03/n

-22-

le

bb 38. közlekedési balesetek

hmé vm zs

1963. augusztus 26.

angyalföldön a váci ut és gyöngyösi ut kereszteződésében sós elemér 26 éves, tsz-dolgozó személygépkocsival elütötte az uttesten szabálytalanul áthaladó hoffmann mária 13 éves iskolai tanulót. a kislány súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett.

az üllői ut és az ecseri ut kereszteződésben tilos jelzés nél ment át az uttesten firán árpád 18 éves fiatalember és egy személygépkocsi elütötte. firán árpád könnyű sérülést szenvedett.

kispesten a ferihegyi uton szénási károly 13 éves általános iskolás szabálytalanul ment a tuloldalra s egy arra haladó személygépkocsi elütötte. szénási károly súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett.

ugyancsak kispesten a hullay jeno utca 30 számú ház előtt kovács gábor 10 éves kisfiu figyelmetlenül, szabálytalanul ment át az uttesten és egy arra haladó tehergépkocsi elütötte. kovács gábor súlyos nem életveszélyes sérülést szenvedett.

a huszonkettedik kerület nagytétényi uton balogh imre 23 éves géplakatos motorkerékpárral nekiütközött egy másik motorosnak majd a 3-as jelzésű autóbushoz is. a baleset következtében béki józsef, 50 éves budapesti lakos súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett.

a tizenkettedik kerület városmajor utcában nagy imréné 86 éves asszony figyelmetlenül ment át az uttesten és egy arra menő motorkerékpár elütötte. nagy imréné súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett./mti/

..-

bb 41. új épületbe költözött a korszerűsített székesfehérvári nyomda

vid szf/gg vm

1963. augusztus 26.

a székesfehérvári nyomda dolgozói már évek óta szűk, korszerűtlen termekben végezték munkájukat. a fejér megyei tanács nyújtott segítséget az üzem dolgozóinak. az irányú daniel utcában mintegy hat és félmillió forint költséggel új épületet emeltetett a nyomdászoknak. az építéssel egyidejűleg korszerűsítették a nyomda technikai berendezését is. öt és félmillió forintért új szedőtermi berendezést és egy sor új gépet vásároltak.

az új épületben megkezdődött a munka./mti/

..-

14.10/n

-23-

le

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 9. sz. hírünk címe helyesen :

három órán belül bármilyen távolságból meg lehet állapítani a nukleáris robbantásokat

/ mti/

-. -

bb 44. ülést tartott az országgyűlés szociális-és egészségügyi bizottsága

t vt/hné vm zs

1963. augusztus 26.

az országgyűlés szociális-és egészségügyi bizottsága dr. pesta lászló elnökletével hétfőn az országház gobelin-termében ülést tartott. a tanácskozáson dr. bárczi gusztáv gyógypedagógiai tanárképző főiskolai tanárnak és bodonyi pálnénak, a budapesti nőtanács titkárának tájékoztatóját vitatták meg a munkaképtelen és csökkent munkaértékű fiatalok helyzetéről.

az ülésen résztvett és felszólalt dr. bereztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, lugossy jenő, művelődésügyi miniszter-helyettes és dr. vilmon gyula egészségügyi miniszter-helyettes. ott voltak a munkaügyi minisztérium, a fővárosi és több megyei tanács képviselői, továbbá a napirenden szereplő kérdéssel foglalkozó tanácsi állandó bizottságok elnökei is.

a vitában felszólalt benke lajosné, haner józsef, martin jános, mázi józsef, dr. noszkay aurél, pála károlyné, dr. pregun albertné, dr. sáró andrás, dr. stark janka országgyűlési képviselők, bíró béla a pest megyei tanács művelődésügyi állandó bizottságának elnöke, erdélyi béla, a vas megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője, kisfaludy ervin, a munkaügyi minisztérium főosztály-vezetője és dr. takó józsef, a fővárosi tanács egészségügyi állandó bizottságának elnöke.

a bizottság úgy határozott, hogy a tanácskozáson felmerült problémák megoldása ügyében átíráttal fordul az egészségügyi, a művelődésügyi és a munkaügyi miniszterhez./mti/

-. -

15.13/- szb

-24-

fe

bb. 45. 50 vagon görögdinnye érkezett

1/n.j./gk/a ie

1963. augusztus 26.

a nagyvásártelep vasárnap és hétfőn 170 vagon és 289 tehergépkocsi áru futott be. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 34 vagon étkezési burgonya, 8 vagon paradicsom, 23 vagon vöröshagyma, 18 vagon zöldpaprika, 8 vagon uborka, 10 vagon fejeskáposzta, 3 vagon főzötök, 2 vagon vegyes zöldség, 5 vagon alma, 3 vagon szilva, 4 vagon vegyes gyümölcs, 50 vagon görögdinnye, 1 vagon sárgadinnye és 1 vagon tojás.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata hétfőn mérsékelte a zöld- és fehérpaprika fogyasztói árát. a töltési való és a hegyes erőspaprikát különként 1.20-1.60, a cseresznyepaprikát 9, a paradicsompaprikát 2.80-3.80 forintért hozta forgalomba. megjött a téli fehér fajtájú alma, fogyasztói ára különként 2.40-4.40 forint. a körte, a szőlő és a dinnye ára nem változott. az alföldről 50 vagon görögdinnye érkezett, ennek nagy rész nemesített, marsovszky-féle, vékony héjú, apró magu./mti/

-. -

bb. 46. olasz vendégek a gödöllői agrártudományi egyetemen

i/kz/a/ie

1963. augusztus 26.

dario perini professzor, a pisai egyetem mezőgazdasági karának dékánja vezetésével olasz egyetemi tanárok és egyetemi hallgatók 35 tagú küldöttsége tartózkodik hazánkban.

az olasz vendégek hétfőn gödöllőre látogattak, ahol megtekintették az agrártudományi egyetemet. megismerkedtek az intézmény tanárgazdaságával, s általában agrár-felsőoktatásunk helyzetével.

a tiszteletükre rendezett fogadáson dr. magyar andrás, az egyetem rektora hangsúlyozta, hogy hazánkban az utóbbi években rendkívüli mértékben javult a szakemberek megbecsülése. míg korábban nehézségekbe ütközött a jó elhelyezkedés, addig ma minden végzett mezőgazdászra három hely vár. dario perini professzor, a küldöttség vezetője meleg szavakkal mondott köszönetet a baráti fogadtatásért.

/folyt.köv./

15.52/- szb

-25-

me

bb. 46/ olasz..... folyt. /a

orfeo turno rotini professzor, a neves agrókémikus arra mutatott rá, hogy az olasz szakemberek szimpátiával figyelik azt a küzdelmet, amely a korszerű mezőgazdaság megteremtéséért folyik Magyarországon. az egyetem jó szervezete, magasszintű oktatói és tudományos tevékenység - mondotta a továbbiakban - egyben konkrét bizonyíték a Magyarországon végbement társadalmi változások hasznosságára mellett is. magas szinten és nagy számban csak ott képeznek szakembereket, ahol a mezőgazdaság képes felvenni őket.

a delegáció kedden vidéki körútra indul./mti/

-. -

bb. 43. évadnyitó társulati ülés a vigszínházban és a thalia színházban

i/bi/nmé/a/fm

1963. augusztus 26.

hétfőn délelőtt két fővárosi színházban: a vigszínházban és a thalia színházban/volt jókai színház/ tartottak évadnyitó társulati ülést.

a vigszínházban Lenkei Lajos igazgató üdvözölte az együttes régi és új tagjait. az új évadban Csákányi László és - december-től kezdve - Mensáros László színművészekkel, továbbá szinte Gábor diszlettervezővel gazdagodik a vigszínház társulata. bejelentette, hogy az első őszi bemutató Thurzó Gábor: Hátsó ajtó című műve lesz, szeptember 26-án. október 26-án O'Neill: Elektra című műve lesz, szeptember 26-án. október 26-án O'Neill: Elektra című műve lesz, szeptember 26-án. október 26-án O'Neill: Elektra című műve mutatja be a színház. mindkét darab próbái hétfőn megkezdődtek.

a vigszínház szeptember 7-én nyitja meg az új évadot a zárórával.

a thalia színházban Keres Emil igazgató üdvözölte az új évadban Simon Zsuzsával, Somogyvári Rudolf-fal és Mécs Károlyval megerősödött együttest. a színház műsortervét Kazimir Károly főrendező ismertette. az első bemutató és egyben az évadnyitó előadás szeptember 26-án lesz. a műsoron Max Frisch: Andorra című színműve szerepel. az évad második napján, szeptember 27-én Racine: Britannicus című tagediáját mutatja be a színház. a próbák ugyancsak a hétfői napon kezdődtek meg.

/mti/

-. -

15.59/- szb

-26-

me

bb. 42. végetért az arezzói nemzetközi énekkari verseny - a népdalkategóriában első helyen végzett a váci vox humana kórus vegyeskara

i/tf/tm/a/fm

1963. augusztus 26.

az arezzói nemzetközi énekkari verseny utolsó döntőjét vegyeskarok részvételével a népdalkategóriában rendezték meg. ebben a kategóriában a váci vox humana kórus az első helyen végzett, s ezzel 150.000 Lírás díjat nyert.

a 11. nemzetközi polifonikus énekkari verseny vasárnap a győztes karok hangversenyével ért véget./mti/

-. -

bb. 47. azibusz szeptemberi különvonatai

i/tz/tm/a/ki

1963. augusztus 26.

az ibusz szeptemberben is utnak indítja budapestről hétvégi különvonatait.

e különvonatokkal a turisták szeptember 1-én Balatonalmádira és Egerbe, 8-án Kőszegre és a Badacsonyi szüreti mulatságra, 15-én a Gyöngyösi szüreti mulatságra, 22-én porvacseszre, 29-én pedig Egerbe látogathatnak el./mti/

-. -

bb. 48. országos történelem-vándorgyűlés Sárospatakon

vid/fm/lk/a/fm

1963. augusztus 26.

a magyar történelmi társulat, a művelődésügyi minisztérium közoktatási főosztálya, az országos pedagógiai intézet és a tudományos ismeretterjesztő társulat rendezésében hétfőn országos történelem-vándorgyűlés kezdődött Sárospatakon. az egykori Rákóczi vár Lovagtermében rendezett tanácskozással csaknem száz történelem, levéltáros, történelemszakos tanár érkezett az ország minden részéből. a vándorgyűlésen résztvett dr. Julius Mészáros, a Csehszlovák történelmi társaság képviselője és Ludwig Langerbeck, az NDK történelmi társaságának titkára is.

Mályusz Elemér történelem-elnökletével kezdődött meg az első ülés, amelyen Kovács Endre Kossuth-díjas kandidátus tartott előadást „az 1863-1 lengyel felkelés”, címmel, majd a korreferátumok hangzottak el. az előadások után a gyűlés résztvevői megtekintették Sátoraljaujhely nevezettségű felkeresték Széphalomban a Kazinczy mauzóleumot, majd ellátogattak a füzéri várhoz.

a vándorgyűlés második napján, kedden történettudományunk időszerű kérdései címmel Pamlényi Ervin tart vitaindító előadást./mti/

-. -

16.31/- szb

-27-

bb. 49. százéves az önálló hazai kertészeti szakoktatás - sajtó-tájékoztató a kertészeti és szőlészeti főiskolán

te/gy/bs

1963. augusztus 26.

a kertészeti és szőlészeti főiskola szeptemberben jubileumi ünnepségeken emlékezik meg az önálló hazai kertészképzés száz éves történetéről. az évforduló alkalmából hétfőn délelőtt dr. somogyi andrás, a főiskola rektora tájékoztatta a sajtó képviselőit a kertészeti szakoktatás eddigi fejlődéséről és jelenlegi helyzetéről.

a kertészeti oktatás tulajdonképpen már 200 éves múltra tekint vissza hazánkban, ugyanis 1763-ban nyílt meg pozsony mellett az első gazdasági iskola, ahol a tananyag jelentős részét alkotta a szőlészet és a borászat. az első önálló kertészeti iskolát azonban csak 1853-ban hozta létre entz ferenc, a szabadságharc neves orvosa. ez az iskola 1860-ban vált társadalmi jellegű intézménnyé, amikor az országos magyar gazdasági egyesület vette kezelésbe, s vincellér- és kertészképző gyakorlati tanintézet néven kezdett működni. az intézet 1863-ban, egy évszázaddal ezelőtt adta ki az első kertészeti okleveleket. mai jogutódja, a kertészeti és szőlészeti főiskola, 1943-ban alakult meg, s az agrártudományi egyetemhez csatolása után tíz évvel ezelőtt vált ismét önállóvá.

a kertészeti termelés az utóbbi évtizedekben mind jelentősebb szerepet kapott mezőgazdaságunkban, s ennek megfelelően növekedett az okleveles szakemberek száma. a kertészeti főiskola akkori jogelődjének a századfordulón mindössze 24, 1920-ban 42, s még 1940-ben is csak 92 hallgatója volt, az utóbbi években pedig - a nappali és a levelező tagozaton együtt - megközelíti az ezret. természetesen rendkívül sokat változott, fejlődött a képzés tartalma és színvonala is, mégpedig nemcsak az évtizedek, hanem a legutóbbi évek távlatában is. az ugynevezett alapozó tárgyak anyagának és óraszámának növelése mellett főként a gyakorlatokra fektetnek nagy súlyt. ezt megkönnyíti, hogy a főiskola hét szakosított kerületből álló, több mint 11 000 holdas tangazdasággal rendelkezik, amely az oktatás mellett fontos kutatási és áruterelési feladatot is betölt.

az 1963-1964-es tanév újabb jelentős változást hoz a főiskola szervezetében és életében. mivel a tudomány és a technika fejlődése következtében a kertészeti nagyüzemek szakembereinek mind több termelési ismeretre van szükségük, képzésük ideje alatt tehermentesíteni kell őket a nem ehhez tartozó kertészeti tárgyak elsajátításától. ilyen tantárgy első sorban a kertépítés, amelyre csak viszonylag kisszámú szakembernek van szüksége.

/folyt. köv./

16.59/- szb

-28-

bb. 49./százéves az önálló.... 1. folyt./ gy

őket mostantól kezdve külön szakon képezik, s ennek megfelelően az eddiginél sokkal több műszaki, tervezési, mérnöki ismeretet nyújtanak részükre. ezt a specializálást a következő években továbbfejlesztik majd, s a kertészeti termelési és a kertépítési szak mellett létrehozzák az élelmiszerteknológiai és a borászati szakot is.

az önálló hazai kertészképzés centenáriumáról szeptember 3. és 10. között nagyszabású ünnepségeken emlékeznek meg. a főiskola tanácsának ünnepi ülésén külföldi és hazai díszdoktorokat avatnak s első ízben osztják ki az entz ferenc-emlékérmeket. a tanácsülésre, s az ezt követő kétnapos tudományos ülésszakra 30 külföldi intézmény küldöttségét várják./mti/

..

bb. 50. megkezdődött a közúti közlekedés a feltöltött balatoni öbölben épített műuton

te/gy/bs

1963. augusztus 26.

a balaton keleti partján, balatonkenese és füzfő között az onladékony magas partfal gyakori megcsuszása állandó veszéllyel fenyegette a tóparti forgalmat. mint emlékeztetés, a balaton füzfői öblének egyik partmenti sávját feltöltötték és itt építették meg a vasut és a közut új szakaszát. a vasutközlekedés már egy évvel ezelőtt megindult a feltöltött területen. a vasuti pálya alapjait olyan szélesre építették, hogy mellé a közut veszélyeztetett szakaszát is áttelepíthették. a csaknem négy kilométeres műut építésének munkálatait a napokban befejezték és a feltöltött balatoni öbölben már megindult a közúti forgalom is./mti/

..

bb. 51. vaddisznó helyett emberre lőttek balatonkeresztúron

lk/gy/fm

1963. augusztus 26.

vadászat közben súlyos szerencsétlenség történt a somogy megyei balatonkeresztúr község határában. vörös jános balatonkeresztúri és szita imre balatonberényi lakos vaddisznóra vadásztak, s egy kukoricásban véletlenül rálőttek a hazafelé tartó orsós györgy somogysámsoni lakosra. orsós györgyöt életveszélyes állapotban szállították kórházba. vörös jános és szita imre ellen az ügyészség eljárást indított./mti/

..

17.10/a

- 29 -

mo

bb. 52. két halálos közlekedési baleset somogyban

vid/hné/a/fm

1963. augusztus 26.

két halálos közlekedési baleset történt somogy megyében. kaposvárott, a vörös hadsereg utca és a virág utca sarkán szabálytalanul ment át az uttesten petes józsefné, kaposvári lakos, és az arra robogó bárány tiber motorkerékpárjával elütötte. a szerencsétlen asszony a kórházban belehalt sérüléseibe.

a másik baleset a balatoni országuton történt. balaton-zamárdi és köröshegy között nagy görgy, budapesti lakos motorkerékpárjával figyelmetlenségből elütötte az uttest szélén motorkerékpárját javító ghálosi kálmán, balatonszárszói lakost. ghálosi kórházba szállítás közben meghalt. a motorkerékpárost a rendőrség őrizetbe vette. az ügyben vizsgálatot indítottak.
/mti/

--

bb. 53. magyar egyetemi adjunktus tanulmányutja az egyesült államokban

k/vt/a/gk/zs

1963. augusztus 26.

több felsőoktatási és tudományos intézménytől kapott meghívás alapján hétfőn egy éves tanulmányutra utazott az egyesült államokba rédei lászló, a budapesti műszaki egyetem adjunktusa.
/mti/

--

bb. 54. szeptemberben is nyitva lesznek a melegvízű strandok

i/hbj/sze/a/ki

1963. augusztus 26.

szeptemberben még nagyon kellemes a napozás, a légfürdőzés, s a melegvízű strandok jó fürdőzési lehetőséget nyújtanak. éppen ezért a fővárosi fürdőigazgatóság úgy határozott, hogy egész szeptemberben nyitva tartja a melegvízű strandokat, s így a dagály, a palatinus, a széchenyi, a gellért, a csepeli strandfürdő jövő hónapban is várja a vendégeket.
/mti/

--

17.14/- szb

-30-

mo

bb. 55. újabb negyven munkacsapat nyerte el a szocialista munkabrigád címet a borsodik szénbányászati trösztnél

vid/te/a/szf

1963. augusztus 26.

a borsodi szénbányászati tröszt üzemében befejeződtek a termelési tanácskozások. ezeken döntöttek a bányászok a szocialista munkabrigád cím, illetve jelvény odaítéléséről. dolgozóitársaik véleménye alapján újabb 40 brigád nyerte el a megtisztelő címet. közülük 9 csapatnak már másodszor ítéltek oda a jelvényt. ezzel a címet jogosan használó kollektívák száma száztizenháromra emelkedett, a cím elnyerésére vállalat tevő 341 brigádból.

első alkalommal nyerte el a szocialista munkabrigád címet a diósgyőri mártá-bányán dolgozó tóth andrás nagyobb részt fiatalokból álló munkacsapata. a brigád vállalatát meghaladóan egy műszak alatt másfél műszakra előírt mennyiségű, jó minőségű szenet termel a kamrafejtésekben. veteránnak számít már a mozgalomban. álla-aknán dolgozó zöldi gergely brigádja. a több mint 70 főből álló brigád a mozgalom kezdete óta harcol a címért, illetve megtartásáért. jó munkájukat munkatársaik is elismerik, s most újból elnyerték - ezuttal harmadszor - szocialista munkabrigád jelvényt.
/mti/

--

bb. 56. ötven színes autóbuszváró a kecskeméti utcákon

vid/te/a/szf

1963. augusztus 26.

új színpalattal gazdagodtak a kecskeméti utcák. a városi autóbuzsmegállóknál - ötven helyen - színes, csővázás védőtetőt állítottak fel a várakozóknak. az utcai buszvárókat a helyi épületlakatosipari vállalat dolgozói készítették.
/mti/

--

bb. 57. új rendszerű vízmű próbüzemeltetését kezdték meg a dunai vasműben

vid/te/a/szf

1963. augusztus 26.

a dunai vasműben elkészült az az új rendszerű vízmű, amely alumíniumszulfátos módszerrel tisztítja a vizet. a víztisztítás lényegileg két részre osztott óriási tartályban történik. a dunavíz kettős szűrőrétegen, előbb durva, majd alumíniumszulfátos finomszemcsés rétegen megy át. végül a megtisztított vizet klórgázzal fertőtlenítik.
/folyt.köv./

17.22/- szb

-31-

mo

bb. 57/ új rendszerű..... folyt. /a

a négy és félmillió forintos költséggel felépített vízmű próbüzemeltetését most kezdték meg. a próba alatt a tisztított vizet még csatornába engedik, csak egyhónapos próba és egészségügyi vizsgálat után szeptember végén kapcsolják rá a gyári ivóvízhálózatot. ezzel javul a városi vízellátás is, ugyanígy is eddig a városi vízműtől kapták a vizet a dunai vasmű üzemei.

a gyári vízmű naponta 2.400 köbméter vizet tisztít./mti/

--

bb. 58. coventry város küldöttsége dunaujvárosban

i/vid/fm/a/fm

1963. augusztus 26.

az angliai coventry város négytagú küldöttsége hétfőn délelőtt látogatást tett a dunaujvárosi tanácsházán. dunaujváros vezetői tájékoztatták a vendégeket az első magyar szocialista város fejlődéséről, továbbfejlesztésének terveiről, lakóinak életéről. a küldöttek ezután megtekintették a dunai vasművet, a szalmacellulózgyárat, - ahol honfitársaikkal, a gyár szerelésében résztvevő angol mérnökökkel találkoztak, - délután pedig felkeresték a város szocialista, egészségügyi és kulturális intézményeit.

a küldöttséget vezető e.a. allen asszony, coventry főpolgármestere a látogatás alkalmából elmondotta, hogy coventry 17 ország 20 városával létesített már testvéri kapcsolatot. a huszonegyedik testvérvárosuk dunaujváros, a huszonkettedik pedig kecskemét lesz.

- bizunk abban, hogy a következő években baráti kapcsolataink tovább erősödnek, s ezzel is a népek barátságát, a béke ügyét szolgáljuk, - mondotta az angol küldöttség vezetője.

a coventry-i vendégek kedden a balatonra látogatnak./mti/

--

bb. 59. dobi istván fogadta új stockholmi követünket

k/a/zs

1963. augusztus 26.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke hétfőn fogadta esztergályos ferencet, hazánk új stockholmi rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére./mti/

--

18.05/- szb

-32-

me

bb. 60. az országgyűlés elnöke fogadta az új török követet

k/a/zs

1963. augusztus 26.

vass istvánné, az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta nedim erincert, a török köztársaság új magyarországi rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét./mti/

--

bb. 61. elhunyt petri lajos szobrászművész

i/tf/a/fm

1963. augusztus 26.

petri lajos szobrászművész életének 79. évében elhunyt. a művészt a magyar népköztársaság képzőművészeti alapja saját halottjának tekinti. temetéséről később történik intézkedés./mti/

--

bb. 62. hazaérkezett a fővárosi operettszínház együttese

t/bi/hmé/a/fm

1963. augusztus 26.

a fővárosi operettszínház együttese hétfőn délután kéthetes olaszországi és egyhetes bécsi vendégszereplés után hazaérkezett budapestre. a külföldi előadásorozat műsorán mindenütt a csárdás-királynő szerepelt.

- az eredménnyel - mondotta szlovák lászló igazgató a keleti-pályaudvaron az mti munkatársának - elégedettek lehetünk, mindenütt szép sikert arattunk. olaszországban triesztben, pisaban, montecatini-ban és velencében játszottunk, nagyrészt olyan közönség előtt, amely a hagyományos operettet, mint műfajt, csak hírből ismeri. olaszországban ugyanis 15-20 éve nem játszottak operettet és a fiatalabb nemzedék számára teljesen újdonságként hatott előadásunk. hamar megszerettek bennünket, sokan mondták, hogy mi ismertettük meg velük az operettjátás szépségét, a legnagyobb sikert triesztben arattuk, ahol a hatalmas, öt-ezer személy befogadó, színültig megtelt nézőtér közönsége valószínűségi, pesti, hangulatban ünnepelte az együttest.

-bécsben a theater an der wien a rendkívül magas helyárak ellenére - a legdrágább jegyeket 200 schillingért árusították - minden este zsúfolásig megtelt. a közönség és a kritika egyaránt lelkesen fogadott bennünket, csak egy-két kritikus írt - nyilván az előadás társadalomkritikai mozzanataira célozva - az előadás végig húzódozó, rőzsaszínű vagy vörös csikról, bécsben nagyon sok, hosszabb vagy rövidebb ideje ott élő magyar is megnézte az előadást. sokan felkerestek és üdvözöltek bennünket; elmondták, milyen nagy élmény volt számukra vendégjátékunk - mondotta befejezésül szlovák lászló igazgató.

a fővárosi operettszínház együttese idehaza nem sokáig pihen: augusztus 29-én, csütörtökön hatnapos pozsonyi és egynapos kassai vendégszereplésre csehszlovákiába utazik./mti/

--

18.20/- szb

-33-

me

bb. 63. akadémiai küldöttek külföldi kongresszusokon

i/ms/lk/a/zs

1963. augusztus 26.

gömöri pál akadémiai levelező-tag és dr. rényi-vámos ferenc egyetemi docens a magyar tudományos akadémia küldötteként részt vesz prágában a II. nefrológiai kongresszuson.

ivanovics györgy akadémikus és györfly barna, a magyar tudományos akadémia genetikai intézetének igazgatója képviseli az akadémiát a németországi gaterslebenben tartandó erwin baur emlék-ülésen, amelyen a genetikai anyagok strukturájának és funkciójának kérdéseit vitatják meg./mti/

--

bb. 64. rusznyák istván,

k/ms/lk/a/ la

1963. augusztus 26.

az akadémia elnöke a bolgár tudományos akadémia meghívására feleségével együtt kéthetes bulgáriai üdülésre utazott./mti/

--

bb. 65. országszerte megkezdődtek a tanévnitő értekezletek.

i/vt/tm/a/la

1963. augusztus 26.

hétfőn országszerte megkezdődtek az általános- és középiskolai tanévnitő értekezletek. a tantestületek tagjai - az igazgatók vezetésével - az 1963-64 oktatási év legfőbb feladatait beszélnek meg. tanácskoznak az új általános iskolai tantervek és tankönyvek bevezetéséről, valamint a nevelési terv alkalmazásáról. a tanévnitő értekezleteken tárgyalnak alapján készítik el a pedagógusok saját tanmenetüket, óraterveiket. ugyancsak ez összejöveteleken beszélnek meg a tantestületek tagjainak beosztását, s mindazokat a tennivalókat, amelyek feltételei az új oktatási év zavartalan megindulásának./mti/

--

18.30/a

- 34 -

bb. 66. ítélet a borotvás támadó bűnügyében

1/bc/gk/a/zs

1963. augusztus 26.

Lakatos kálmán budapesti szállító- és rakodómunkás különféle bűncselekményekért huzamosabb ideig börtönben volt. ki szabadulásakor tudta meg, hogy volt élettársa, horváth margit házasságot kötött, s az ő lakásában lakik férjével együtt. lakatos kálmánt csak a hatóság közbelépésére engedték vissza saját lakásába. közte és a házaspár között rendszeresen viták voltak, míg a férj elhagyta a lakást és vidékre költözött.

Lakatos kérte az asszonyt, hogy állítsa vissza vele az életközösséget. az asszony engedett a kérésnek, egy hét múlva azonban összevesztettek, s eltávozott a lakásból. lakatos kétszer is kérte, hogy térjen vissza hozzá, de erre nem volt hajlandó. a második találkozáskor szóváltás támadt köztük, kölcsönösen sértegették egymást. lakatos a vita közben zsebéből borotvát rántott elő, s tizszer az asszony arcába vágott.

a fővárosi bíróság hétfő délután hirdetett ítéletet a bűnügyben; különösen kegyetlen módon elkövetett emberölés büntetettének kísérletéért négy évi szabadságvesztésre ítélte lakatos kálmánt./mti/

--

bb.67. hazautazott az olasz általános munkásszövetség küldöttsége

k/zs/tm/a/zs

1963. augusztus 26.

hétfőn elutazott hazánkból az olasz általános munkásszövetség/cgil/ 15 szakszervezeti vezetőből álló küldöttsége, amely a szót védegeként két hetet töltött magyarországon. a küldöttség tanulmányozta a magyar dolgozók életét, a szakszervezetek munkáját, látogatást tett üzemekben, építkezéseken, állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben. elutazásuk előtt a küldöttség tagjai őszinte elismeréssel nyilatkoztak a hazánkban szerzett tapasztalatokról, népünk építő munkájáról./mti/

--

bb. 68. időjárásjelentés

gk/a/la

1963. augusztus 26.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. augusztus 26-án, hétfőn 19 órakor:

nappali felmelegedés 26-29 fokig

várható időjárás kedd estig:

nyugat felől időnként kisebb felhősödés, legfeljebb egy-két helyen, inkább csak északon kevés esővel. kissé élénk délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 26-29 fok között./mti/

19.15/- szb

--
-35-

bb. 69. tanácskozás a budapesti lakóházak tatarozásáról

t/h1/gk/a/zs

1963. augusztus 26.

a hazafias népfront budapesti elnöksége hétfőn ankétot rendezett a budapesti lakóházak tatarozásának problémáiról, a felújítások minőségének javításáról, a megbeszélésen a népfőorosi-mkzgalom műszaki aktivistái, a tanácsok, a házkézelőségi igazgatóságok szakemberei és a lakosság képviselői vettek részt.

a vitában sok hasznos észrevétel, figyelemre méltó javaslat, indítvány hangzott el. a felszólalók egyebek között szövegezték, hogy a tatarozások gyenge minősége miatt például a 10-12 évvel ezelőtti rendbehozott épületek egy része máris újra megérett a tatarozásra. gondosabban, lelkiismeretesebben kell a jövőben összeállítani a tatarozások előtt a hibafelvételi jegyzőkönyveket is - mutattak rá az ankét résztvevőkre, mert a jegyzékek felületes kitöltése miatt gyakran olyan berendezési tárgyakat, fürdőhengereket, mosdókagylókat, stb. cserélnek ki, amelyeket akár 20-30 évig is lehetne még használni, a meglévő hiányosságokat viszont nem hozzák helyre.

az értekezleten résztvevő tanácsai aktivisták, lakóbizottsági tagok azt panaszolták, hogy sok kivitelező az érvényben levő rendelkezések ellenére sem méltatja figyelemre a lakóbizottságoknak az épületek állapotára vonatkozó észrevételeit, s gyakran falrahányt borsó a tatarozó vállalat munkájára vonatkozó kifogás is.

felszólalt az ankétot vezető vertetics jános, a fővárosi tanács házkézelési igazgatóságának vezetője is, aki egyebek közt elmondta, hogy a budapesti lakóépületek értéke mintegy 70 milliárd forintba tehető. nemcsak a házkézelőségeknek, hanem a lakóknak is fontos kötelessége tehát, hogy óvják, őrizzék ezt az értéket, a főváros évente több mint egymilliárd forintot költ az épületek csinosítására, karbantartására - s e hatalmas összeget száz-ezrekkel egészíthetik ki maguk a lakók, ha részt vállalnak az épületek állagának fenntartásából, megóvásából.

a tanácskozáson résztvevő szakemberek, társadalmi aktivisták elhatározták: folytatják vizsgálódásaikat, a tapasztalatok, észrevételek összegyűjtését, s ezeket továbbítják majd az illetékes tanácsai és egyéb szervekhez./mti/

19.35/- szb

--
-36-

bb 70. a tsz-ek helyzetéről tanácskoztak a nógrádi képviselők
vid gk szb
1963. augusztus 26.

hétfőn karancsberényben a nógrádi képviselők ülést tartottak. az ülésen a termelőszövetkezetek gazdálkodásának továbbfejlesztéséről és az ém nógrád megyei építőipari vállalat munkájáról tanácskoztak.

molnár sándor, a megyei tanács mezőgazdasági osztályának vezetője tájékoztatta a képviselőket a termelőszövetkezetek idei gazdasági eredményeiről és az állattenyésztés, a téli takarmányellátás helyzetéről.

ezután dr. bartha róbertnek, az ém nógrád megyei építőipari vállalata igazgatójának jelentése alapján a nagyobb építkezések helyzetét vitatták meg. /mti/

bb 71. roman gesing lengyel erdőügyi és faipari miniszter
gk szb
1963. augusztus 26.

bukarestből varsóba utazóban egy órát budapesten töltött. a ferihegyi repülőtéren dr. balassa gyula miniszterhelyettes, az országos erdőügyi főigazgatóság vezetője és a főigazgatóság vezetőmunkatársai fogadták. /mti/

19.47/- szb

--
-37-

bb. 72. a második ötéves terv minden napján egy lakás épül salgótarjánban - a második négyemeletes lakóház műszaki átadása kezdődött meg hétfőn a város központjában

vid/gk/a/La

1963. augusztus 26.

nógrád megyében a második ötéves tervben 1718 lakás megépítése szerepel a tanácsi beruházási programban. az új lakások főleg salgótarjánban épülnek, de balassagyarmat és nagybátony is kap új lakóépületeket. a megyeszékhelyen összesen 1588 új lakás épül tanácsi beruházásból az ötéves tervben, a tervidőszak alatt naponta egy lakásnak kell épülnie salgótarjánban. *Véghát*

az épülő lakásoknak csaknem a fele központi fűtéses. a lakások hőellátását az évek óta sürgetett távfűtési rendszerrel oldják meg.

alig egy hónapja adták át az építők a pécskő utcai lakótelep első négyemeletes, összesen 32 lakásos épületét, s most újabb hasonló lakóépület átadására kerül sor. hétfőn kezdték meg a második négyemeletes lakóház műszaki átadását, s így szeptember első napjaiban újabb 32 lakástulajdonos veszi birtokába új otthonát. idén 200 lakásnak kell épülnie salgótarjánban, az építők azonban mintegy 300 lakást akarnak átadni a városi tanácsnak az év végéig. /mti/

- 38 -

- v e g e -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 159-490, 369-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. augusztus 27.

bb. 1. károlyi mihály emlékmúzeum nyílik budapesten - 100 kiállítás, 500 művészeti előadás - gazdag program az októberi múzeumi hónapban

1/tf/gk/a/fm

1963. augusztus 27.

októberben országsszerte rendezik a hagyományos múzeumi hónapot. a művelődésügyi minisztérium múzeumi főosztályának tájékoztatása szerint erre az időszakra valamennyi kiállítási intézményben rendkívül gazdag programot állítottak össze a tárlatlátogató közönségnek.

több mint száz időszakos kiállítás nyílik majd az ország városaiban és falvaiban. a múzeumi hónap keretében az idén először több nagyvárosban képzőművészeti hetet is tartanak a képcsarnok vállalat bemutató termeiben. így például szegeden a nagybányai festők műveiből, szekszárdon és kaposvárott modern iparművészeti alkotásokból rendeznek bemutatókat. ezen kívül képzőművészeti hét lesz zalaegerszegen, békéscsabán és nyíregyházán is.

a főváros új kiállítási intézménnyel gazdagodik a múzeumi hónapban: október 30-án nyitják meg a károlyi mihály emlékmúzeumot, ahol először a volt államelnök életéről és munkásságáról rendeznek kiállítást. a tatabányai vármúzeumban állandó helytörténeti bemutató nyílik, amely átfogó képet nyújt a város fejlődéséről, a híres tatabányai porcelángyár múltjáról. külön teremben szemléltetik a tatabányai edzőtábor életét. a kecskeméti katona józsef múzeum „a mezőgazdaság fejlődése” címmel nyitja meg legújabb állandó kiállítását. gazdag néprajzi és régészeti anyag, valamint több száz fénykép, színes felvétel ismerteti a „homokország”, fővárosának agrárkulturáját, a legrégebbi időktől napjainkig.

az idei múzeumi hónap műsorán - a tavalyi 400-zal szemben - több mint 500 ismeretterjesztő előadás is szerepel, amelyeket neves muzeológusok és más szakemberek tartanak.

/folyt.köv./

-1-